

JAMIYATIMIZDA HARBIYLARNING TUTGAN O'RNI

Alijonov Baxtiyor Xoshimovich

Ilmiy rahbar

Ibrohimov Otabek Sirojiddin o'g'li

Farg'ona davlat universiteti

Harbiy ta'lim fakuleti 2-kurs talabasi

Annotatsiya: Mazkur maqolada jamiyatda harbiylarning tutgan o'rni va ularning davlat xavfsizligini ta'minlashdagi ahamiyati yoritilgan. Harbiy xizmatning o'ziga xos jihatlari, uning yoshlar tarbiyasiga ta'siri hamda vatanparvarlik ruhini shakllantirishdagi roli tahlil qilingan.

Kalit so'zlar: tinchlik, xalqimiz, qalqon, moddiy-texnik baza, qurol-yarog', ta'lim standartlari.

Bugungi kunda har qanday davlatning tinchligi va barqarorligi, avvalo, uning harbiy salohiyati va Vatan himoyachilarining fidoyiligi bilan chambarchas bog'liqdir. Jamiyatimizda harbiylar nafaqat mamlakat xavfsizligini ta'minlovchi kuch, balki intizom, jasorat va vatanparvarlik timsoli sifatida ham alohida o'rin egallaydi. Ularning xizmatlari tufayli xalqimiz osoyishtalikda yashab, bunyodkorlik ishlari bilan shug'ullanish imkoniga ega bo'lmoqda.

Prezidentimiz Shavkat Mirziyoyev ta'kidlaganidek: "Harbiylarimiz — Vatanimiz tinchligi va xalqimiz osoyishtaligining mustahkam qalqonidir." Ushbu fikr harbiy kasb egalari zimmasidagi mas'uliyat naqadar ulkan ekanini yaqqol ifodalaydi. Shu bois, jamiyatimizda harbiylarning tutgan o'rni, ularning ma'naviy qiyofasi, yoshlar tarbiyasidagi roli hamda davlat xavfsizligini ta'minlashdagi ahamiyatini o'rganish muhim ilmiy va amaliy ahamiyat kasb etadi.

Tariximizda ilk bor o'z mohiyatiga ko'ra noyob tizim — harbiy-ma'muriy sektorlar tashkil etildi. Bunday ish usuli joylardagi davlat hokimiyati organlarini mamlakatimiz mudofaa qudratini mustahkamlashga faol jalb etish imkonini berdi. Mudofaa sanoatida mahalliyashtirish ishlari yo'lga qo'yildi.

Natijada sohaning moddiy-texnik bazasi yangilandi. Harbiy xizmatchilarning kasbiy bilim va mahorati oshirilib, moddiy ta'minoti yangi darajaga ko'tarildi. Shuningdek, har tomonlama bilimli, mahoratli, jasur va dovyurak, irodali Vatan himoyachilarini tarbiyalash masalasiga alohida e'tibor qaratilmoqda.

Harbiy xizmatchilarning nazariy bilimini muntazam oshirish, zamonaviy texnika, qurol-yarog'lardan yuqori saviyada foydalana olishini ta'minlash maqsadida ta'lim standartlari rivojlangan davlatlardagi kabi yuqori darajaga ko'tarildi. Amaliy mashg'ulotlar muntazam o'tkazilishi yo'lga qo'yildi. Yoshlarni harbiy-vatanparvarlik ruhida tarbiyalash hamda respublikamiz Qurolli Kuchlari tizimidagi ma'naviy-ma'rifiy ishlar samaradorligini oshirishda bilimdon, xalqiga, Vataniga xizmat qilishga sodiq yoshlarni tarbiyalash bo'yicha keng miqyosli ishlar amalga oshirilmoqda. Zamonaviy fikrlaydigan, davlatimiz manfaatlari va suverenitetini fidokorona himoya qilishga tayyor bo'lgan jismonan sog'lom va ma'nan yetuk yosh avlodni tarbiyalash maqsadida O'zbekiston Respublikasi Mudofaa, Ichki ishlar, Favqulodda vaziyatlar vazirliklari, Davlat xavfsizlik xizmati va Milliy gvardiya tarkibida "Temurbeklar maktabi" harbiy-akademik litseylari tashkil etildi.

Shuningdek, Prezidentimizning tegishli qaroriga muvofiq, oliy harbiy ta'lim tizimida ham bir qator islohotlar amalga oshirildi. Jumladan, Toshkent oliy umum qo'shin qo'mondonlik bilim yurti negizida xorijning ilg'or texnologiyalari va zamonaviy o'quv vositalarini o'zida mujassam etgan Qurolli Kuchlar Akademiyasi, Qurolli Kuchlar Harbiy tibbiyot akademiyasi hamda Jamoat xavfsizligi universiteti tashkil etildi.

Boshlang'ich harbiy ta'limni o'zlashtirgan yoshlar mazkur harbiy oliy ta'lim muassasalarida, shuningdek, Chirchiq oliy tank qo'mondonlik-muhandislik bilim yurti, Oliy harbiy aviatsiya bilim yurti, Mudofaa vazirligi Axborot-kommunikatsiya texnologiyalari va aloqa harbiy institutida professional bilim hamda ko'nikmalarga ega bo'lmoqda. Mehnat faoliyati davomida esa jahonning rivojlangan mamlakatlarida malaka oshirib, eng so'nggi harbiy axborot texnologiyalari va qurol-aslahalaridan amaliyotda keng foydalanyapti. Chinakam harbiycha hayotga moslashib, o'z yurti va xalqiga sadoqat bilan xizmat qilmoqda.

Bugungi kunda mamlakatimizda harbiy xizmatchilar va ularning oila a'zolarini ijtimoiy qo'llab-quvvatlash masalasiga ham alohida e'tibor qaratilmoqda. Harbiylar uchun yangi xonadonlarning topshirilayotgani, ularning oila a'zolari uchun qo'shimcha ravishda ko'plab yangi ish o'rinlari yaratilayotgani, 3 mingdan ziyod harbiy pensioner ishga joylashtirilgani, harbiy xizmatchilarning mingdan ortiq farzandlariga oliy o'quv yurtlarida ta'lim olishlari uchun davlat grantlari ajratilayotgani fikrimiz dalilidir.

O'rni kelganda aytish joizki, bugun mazkur sohada erishilayotgan natijalarda bundan qariyb to'rt yil avval Davlat rahbari tashabbusi bilan qabul qilingan O'zbekiston Respublikasini yanada rivojlantirish bo'yicha Harakatlar strategiyasi muhim asos bo'lmoqda. Boisi, Harakatlar strategiyasining beshinchi ustuvor yo'nalishidan aynan O'zbekiston Respublikasining

konstitutsiyaviy tuzumi, suvereniteti, hududiy yaxlitligini muhofaza qilish, fuqarolik, millatlararo va konfessiyalararo tinchlik hamda totuvlikni hamda davlatning mudofaa qobiliyatini mustahkamlash, O'zbekiston Respublikasi Qurolli Kuchlarining jangovar qudrati va salohiyatini oshirish bilan bog'liq muhim vazifalar o'rin olgan.

Milliy armiyamizning tashkiliy tuzilmalari takomillashtirilishi natijasida qo'shinlarning jangovar tayyorgarligi, harbiy qudrati va salohiyati yanada oshirildi. Harbiylarimiz xalqaro harbiy o'quv-mashg'ulotlar, armiya va sport musobaqalarida faxrli o'rinlarni egallamoqda. Mamlakatimizda olib borilayotgan tub islohotlar natijasida milliy armiyamiz har qanday xavf-xatarga munosib zarba bera oladigan qudratli, tezkor va samarali kuchga aylandi. Xalqimiz va harbiylarimizning hamjihatligi tobora mustahkamlanmoqda. Yurtdoshlarimiz orasida farzandini harbiy sohaga o'qitish ishtiyoqi tobora oshyapti. Armiya saflarida yigitlik burchini o'tash hozirgi yoshlarning katta maqsadlaridan biriga aylandi.

Mintaqamizda ochiqlik va milliy manfaatlarni o'zaro hisobga olish tamoyillariga asoslangan holda, Markaziy Osiyodagi qo'shni davlatlarning yuqori darajadagi harbiy delegatsiya rahbarlari bilan harbiy sohada yaqin sheriklik aloqalari o'rnatildi, qo'shma memorandumlar imzolandi. Shuningdek, harbiy dala o'quv maydonlarida amaliy qo'shma o'quv mashg'ulotlari birgalikda o'tkazildi. Mazkur islohotlar bugungi kunda ham davom ettirilib, Mudofaa vazirligi qo'shinlarining jangovar shayligi va tayyorgarligi hamda o'quv moddiy texnik bazasini yanada takomillashtirishga alohida e'tibor qaratilmoqda. Xususan, Yangi O'zbekistonning 2022—2026 yillarga mo'ljallangan Taraqqiyot strategiyasiga ko'ra, zamonaviy jang va harbiy san'atni hamda xorijiy armiyalarning ilg'or tajribasini o'rganish asosida qo'shinlar jangovar shayligini rivojlantirish ko'zda tutilgan.

Shu bilan birga, mazkur strategiyaga muvofiq, O'zbekiston mudofaasini boshqarish Milliy markazi zamonaviy aloqa va axborotlashtirish vositalari bilan jihozlandi. Mamlakat harbiy xavfsizligini ta'minlash va mudofaa salohiyatini mustahkamlash borasidagi qonunchilik hujjatlari takomillashtirilayotir. Shu yil 2 yanvar kuni Prezidentimiz raisligida mudofaa qurilishi va O'zbekiston Respublikasi Qurolli Kuchlarini rivojlantirish masalalariga bag'ishlangan yig'ilishda ham ushbu masalaga alohida e'tibor qaratildi. Qo'shinlarning jangovar shayligi va qobiliyatini yanada oshirish, zamonaviy qurol-yarog' va harbiy texnika bilan ta'minlash, mavjud qurol-yarog' namunalari modernizatsiya qilish, shuningdek, harbiy xizmatchilar, oila a'zolari va Qurolli Kuchlar faxriylarini ijtimoiy himoya qilish masalalari muhokama qilindi.

Jonajon O‘zbekistonimizda tinchlik va xavfsizlikni ta’minlash borasidagi ishlarni yanada samarali tashkil etish har qachongidan ham muhim. Aynan shuning uchun ham “O‘zbekiston — 2030” strategiyasida Qurolli Kuchlarning raqamli salohiyatini oshirish va axborot xavfsizligini ta’minlash, harbiy xizmatchilarning zamonaviy axborot-kommunikatsiya texnologiyalaridan foydalanish bo‘yicha bilim va ko‘nikmasini oshirish muhim ishlardan biri etib belgilangan.

Bugungi globallashuv sharoitida xavfsizlik tushunchasi yanada kengayib, yangi tahdidlar — terrorizm, ekstremizm va axborot xurujlari bilan boyimoqda. Bunday vaziyatda harbiylarning bilim va ko‘nikmalari, zamonaviy texnologiyalarni egallashi hamda doimiy tayyorgarligi muhim omil hisoblanadi.

Shavkat Mirziyoyev tomonidan ilgari surilgan fikrlar ham harbiylarning jamiyatdagi nufuzini oshirish, ularning ijtimoiy himoyasini kuchaytirish va yoshlarni vatanparvarlik ruhida tarbiyalash zarurligini ko‘rsatadi. Harbiylar o‘zining intizomi, fidoyiligi va matonati bilan jamiyat uchun ibrat maktabi vazifasini o‘taydi. Shuningdek, harbiy xizmat yoshlar tarbiyasida muhim bosqich bo‘lib, ularda mas‘uliyat, qat‘iyat va Vatanga sadoqat tuyg‘ularini shakllantiradi. Bu esa jamiyatning ma’naviy barkamolligini ta’minlashda muhim omillardan biridir.

Tadqiqot natijalari shuni ko‘rsatadiki, jamiyatimizda harbiylar nafaqat davlat xavfsizligini ta’minlovchi kuch, balki ma’naviy va ijtimoiy hayotning muhim qismidir. Ularning fidoyiligi, intizomi va jasorati tinchlik va barqarorlikni saqlashga, yosh avlodni vatanparvarlik ruhida tarbiyalashga xizmat qiladi. Shavkat Mirziyoyev ta’kidlaganidek, “Harbiylarimiz — Vatanimiz tinchligi va xalqimiz osoyishtaligining mustahkam qalqonidir.” Bu fikr ularning jamiyatdagi o‘rni va ahamiyatini aniq ifodalaydi. Shu bois, harbiy kasb va xizmatining rivojlanishi, ularni zamonaviy bilim va texnologiyalar bilan jihozlash, shuningdek ularni ijtimoiy va ma’naviy qo‘llab-quvvatlash mamlakatimiz tinchligi va taraqqiyotining kafolatidir. Jamiyatimizda harbiylarning tutgan o‘rni nafaqat strategik, balki tarbiyaviy va ma’naviy jihatdan ham beqiyos ahamiyatga ega ekanligi tadqiqot orqali tasdiqlandi.

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR RO‘YHATI

1. Shavkat Mirziyoyev. Nutq va intervyular to‘plami. – Toshkent: Prezident matbuot xizmati, 2021.
2. Abdurahmonov Oybek. Harbiy xizmat va jamiyat. – Toshkent: Harbiy nashriyot, 2018.

3. O‘zbekiston Respublikasi Mudofaa vazirligi. Harbiy xizmat asoslari. – Toshkent, 2020.
5. O‘zbekiston Respublikasida harbiy xizmat tarixi. – Toshkent: Fan, 2015.
6. Tursunov Alisher. Harbiy va ijtimoiy mas’uliyat. – Toshkent: Ilm-fan nashriyoti, 2019.
7. Vatanparvarlik va harbiylik tarbiyasi. – Toshkent: Ta’lim nashriyoti, 2020.
8. <https://parliament.gov.uz/articles/1963>
9. <https://strategy.uz/index.php?news=1203&lang=uz>